

Siddestillingskompagniet

Hvorfor rammes stadig flere ældre af vævsskader?

Undrer du dig også over, at der er flere og flere – især blandt vores ældre medborgere – der bliver ramt af tryk- og vævsskader, selv om du synes, at I gør alt, hvad I overhovedet kan i din organisation, for at nedbringe forekomsten?

Har din organisation store og måske endda stigende udgifter både til indkøb af tryksårs'forebyggende' produkter og til sårpleje? Og har I oven i købet svært at se, at Jeres indsats bærer frugt hvad angår nedbringelse af antallet af vævsskader?

Så kan det være, at vi kan byde på en alternativ synsvinkel til, hvordan du og dine kolleger måske kan få et andet og måske endda mere bæredygtigt perspektiv på forebyggelse, der både kan medvirke til at nedbringe omkostningerne til indkøb af tryksårs'forebyggende' hjælpemidler og sårplejeprodukter, og samtidig kan medvirke til at forebygge, at der bliver behov for personaletimer til sårpleje.

'Forebyggelse' eller 'tidlig opsporing'?

Det er vores indtryk fra praksis, at mange tryksårs'forebyggende' hjælpemidler så at sige formidles efter princippet 'tidlig opsporing' – sådan som det fx sker, når sosu-hjælperen eller assistenten tager kontakt til terapeuten med denne observation: 'Fru Jensen har fået et rødt mærke på huden'.

Selv om organisationen har gjort sig store anstrengelser for at udvikle procedurer, der kan håndtere 'hurtig levering' af tryksårs'forebyggende' produkter til borgeren, så er vævsskaden jo desværre allerede sket, og et sårplejeforløb kan være en af konsekvenserne. I disse tilfælde kan vi derfor ikke tale om 'forebyggelse', men om 'tidlig opsporing'.

Til gengæld sidder DU med den helt indlysende nøgle til løsningen.

Det glade budskab er imidlertid, at vævsskader ALTID er et udtryk for et dårligt match mellem *krop og hjælpemidler* – enten i forhold til *anvendelsen eller tilpasningen*.

Derfor er du som hjælpemiddeltherapeut også den spiller på banen, der ultimativt besidder den helt unikke mulighed for at gøre noget ved det, hvis ellers du og din leder er indstillet på at se lidt anderledes på det hele?

Hvorfor vente til borgeren er klædt af til skindet?

Vent ikke på at sosu-hjælperen observerer *huden under tøjet*, men gør hende i stand til at observere, hvad man kunne kalde 'kroppens helhedsindtryk' – *altså uden på tøjet*.

Ved at styrke sosu-hjælperen eller assistentens kompetencer til at forstå hvorfor og hvordan det faktisk er muligt at observere relationen mellem borgerens siddestilling og de siddehjælpemidler, der er i fysisk kontakt med kroppen, kan forebyggelse blive til ægte forebyggelse, fordi det starter før borgeren er klædt af – og før det dårlige match har ført til fysiske skader.

Det er altså ikke sosu-hjælperen eller assistenten, der skal komme med løsningerne, men hende der skal være i stand til at forstå og ikke mindst formidle, hvornår der fx er tale om en risikabel siddestilling i en kørestol, som måske oprindeligt blev udleveret som et *transporthjælpemiddel*, men som over tid er

Siddestillingskompagniet

kommet til at fungere som et *siddehjælpemiddel*. Det er i den slags situationer, at det er rigtig vigtigt, at 'nogen' gør hjælpemiddeltherapeuten relevant opmærksom på den nye – og potentielt risikobetonede – situation, som borgeren befinder sig i.

På den måde får terapeuten et helt nødvendigt afsæt til at prioritere og gennemføre en terapeutfaglig analyse, der kan gøre det muligt at vælge og at tilpasse 'de rette hjælpemidler' til den enkelte.

Og hvorfor ikke bruge billedokumentation?

Måske kan billedokumentation bruges som et nyttigt redskab til den nødvendige formidling?

Måske kan plejepersonalet ganske enkelt formidle et foto direkte forfra og et direkte fra siden. Så bliver det ikke så kompliceret at formidle observationerne til den hjælpemiddelkyndige terapeut.

Den hurtige eller den rigtige?

Vil man afværge tryk- og vævsskader må man forbedre matchet mellem krop og hjælpemidler, og vil man minimere omkostninger til henholdsvis anskaffelse af hjælpemidler, sårplejeprodukter og sårpleje uden serviceforringelser, så er der nok kun én måde at komme i mål.

Nemli' - at afstå fra at sætte kvalitetsstandarden på 'hurtig levering' som et udtryk for faglig kvalitet og i stedet først og fremmest sætte standarden på 'rigtig levering', og at prioritere de faglige spidskompetencer, som allerede findes i organisationen – de kompetencer som netop hjælpemiddeltherapeuterne besidder.

Til den 'rigtige levering' hører, at man som terapeut har mulighed for at indsamle relevante data og bruge disse til en analyse af borgerens aktivitetsudøvelse – både med og uden brug af hjælpemidler og samtidig at kunne sætte disse data ind i borgerens personlige kontekst og prioriterede gøremål i hverdagen.

Til det formål har terapeuten forskellige redskaber i sin faglige rygsæk - til at observere, mærke og kommunikere med borgeren, og som lægen, der ikke kan vaccinere sin patient uden at møde ham, kan terapeuten heller ikke anvende sine faglige redskaber uden dette møde.

Mere focus på individuel tilpasning og anvendelse

Til gengæld bliver det så muligt at være langt mere specifik i sine konklusioner om, hvilke tryksårs'forebyggende' hjælpemidler, der i realiteten er behov for hos den enkelte.

I mange tilfælde vil man kunne begrænse hjælpemiddelinterventionen til at optimere matchet mellem kroppen og de eksisterende hjælpemidler, og ikke mindst at optimere implementeringen, så den i højere grad sikrer, at hjælpemidlerne anvendes af både hjælpere og borgeren selv på en måde, så borgeren ikke risikerer at tage fysisk skade af det.

Endelig vil det på denne baggrund være muligt helt at undgå overkompensation som følge af at organisationer, der agerer på baggrund af en 'hurtig levering'-s-standard i mange tilfælde vil være nødsaget til at praktisere helgardering i form af levering af 'hele pakken' – fx både madras og siddepude – uden at der i øvrigt er nogen garanti for, at det faktisk virker.

Mon du har brug for mere viden eller går I måske og tænker på, om et undervisningsforløb kunne være relevant, så kontakt os endelig på tlf. 29 26 09 87 eller mail: kontakt@siddestillingskompagniet.dk

Med de bedste hilsner

Helle Dreier